

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Vítězslavy Pekárkové a soudců JUDr. Petra Sladkého a JUDr. Jana Zavřela, v právní věci žalobce **KRÁLOVOPOLSKÁ, a.s.**, IČ: 46347267, Křižíkova 2989/68a, Brno, zastoupeného JUDr. Alešem Ondrušem, advokátem se sídlem v Brně, Těsnohlídkova 943/9, za účasti: **1/ T. F.**, nar. XXXX, bytem XXXX, XXXX, **2/ K. F.**, nar. XXXX, bytem XXXX, XXXX, **3/ N. F.**, nar. XXXX, bytem XXXX, XXXX, zastoupená JUDr. Tomášem Floreanem, bytem tř. XXXX, **4/ O. Š.**, nar. XXXX, bytem XXXX, XXXX, **5/ D. M.**, nar. XXXX, bytem XXXX, **6/ M. D.**, nar. XXXX, bytem XXXX, **7/ V. Ž.**, nar. XXXX, bytem XXXX, **8/ A. A. H.**, nar. XXXX, bytem XXXX, XXXX, **9/ G. K.**, nar. XXXX, bytem XXXX, **10/ Z. N.**, nar. XXXX, bytem XXXX, **11/ D. J.**, nar. XXXX, bytem XXXX, **12/ J. Š.**, nar. XXXX, bytem XXXX, **13/ J. R.**, nar. XXXX, bytem XXXX, **14/ H. P.**, nar. XXXX, bytem XXXX, **15/ E. Ž.**, nar. XXXX, bytem XXXX, XXXX, **16/ I. H.**, nar. XXXX, bytem XXXX, **17/ D. K.**, nar. XXXX, bytem XXXX, **18/ M. H.**, nar. XXXX, bytem XXXX, **19/ A. D.**, nar. XXXX, bytem XXXX, **20/ R. N.**, nar. XXXX, bytem XXXX, **21/ I. H.**, nar. XXXX, bytem XXXX, **22/ A. N.**, nar. XXXX, bytem XXXX, **23/ M. Š.**, nar. XXXX, bytem XXXX, **24/ M. N.**, nar. XXXX, bytem XXXX, zúčastněné osoby 2/, 4/, 5/, 6/, 7/, 8/, 9/, 10/, 11/, 12/, 13/, 14/, 16/, 17/, 18/, 19/, 20/, 21/, 22/, 23/ a 24/ zastoupené Mgr. Matejem Dvořákem, advokátem se sídlem v Praze, Školská 38, o žalobě na znovuprojednání věci rozhodnuté ve správním řízení, o odvolání žalobce proti rozsudku Městského soudu v Brně ze dne 22.10.2015 č.j. 34 C 16/2014-270, **t a k t o :**

- I.** Rozsudek soudu prvního stupně se
- ve výroku I. **m ě n í j e n** tak, že se žaloba na znovuprojednání věci rozhodnuté Státním pozemkovým úřadem-Krajským pozemkovým úřadem pro Jihomoravský kraj, rozhodnutím č.j. SPU 486041/2013, 665/91/14-RBD, ze dne 19.11.2013, z a m í t á,
 - ve výroku II. potvrzuje.
- II.** Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Shora označeným rozsudkem soud prvního stupně zamítl návrh žalobce, aby soud nahradil rozhodnutí Státního pozemkového úřadu–Krajského pozemkového úřadu pro Jihomoravský kraj ze dne 19.11.2013 tak, že označené zúčastněné osoby nejsou vlastníky pozemků p.č. KN XXXX a p.č. KN XXXX v k.ú. XXXX, obec XXXX (výrok I.), a rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok II.).

Soud vycházel ze závěru, že žalobce je osobou povinnou podle zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o půdě“), k vydání nemovitostí, které v rozhodné době přešly na stát od právních předchůdců nynějších zúčastněných osob, a že není dána překážka vydání předmětných pozemků, které se vyčlenily z původního pozemku p.č. PK XXXX k.ú. XXXX, když byly zastavěny čerpací stanicí až v průběhu restitučního řízení a účel této stavby nesouvisí s vlastní činností žalobce ve zbývající části oploceného areálu. V odůvodnění rozsudku soud také uvedl, že se nezabýval otázkou platnosti kupní smlouvy uzavřené 18.7.2000 správcem konkursní podstaty úpadce žalobce a společností DACHING, s r.o., o převodu pozemku p.č. XXXX (z něhož se pozemky p.č. XXXX a XXXX vytvořily), ani tím, zda tento subjekt je či není vlastníkem pozemků, a že souhlasí s názorem dříve rozhodujícího správního orgánu, že jeho rozhodnutí nemá vliv na právní poměry společnosti DACHING, s r.o, která nebyla účastníkem restitučního řízení.

Žalobce v odvolání proti rozsudku soudu prvního stupně zrekapituloval důvody, pro které se rozhodnutím pozemkového úřadu z 19.11.2013 cítí dotčen na svých právech, a uvedl, že soud nepřihlédl k jím tvrzeným skutečnostem, dospěl na základě provedených důkazů k nesprávným skutkovým zjištěním a jeho rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení věci. Odkázal na názor Ústavního soudu, podle něhož je samozřejmé a určující pro nalézáni práva, že je třeba vždy vycházet z individuálních rozměrů každého jednotlivého případu a zvláště citlivě přistupovat k restitučním nárokům, aby případně nedošlo k další křivdě. V daném případě však pozemkový úřad více než 20 let trvající restituční řízení ukončil formalisticky tak, že žalobce je povinen předmětné pozemky vydat, třebaže již není jejich vlastníkem, a soud nezákonnost takového rozhodnutí neshledal, když na skutková zjištění pouze paušálně aplikoval stávající judikaturu, aniž by rozlišil specifické okolnosti případu. Neposuzoval, že dotčené pozemky již více než 50 let tvoří zemědělskou ani lesní půdu, jejich současná zastavěnost zcela brání zemědělskému využití a již po jejich převodu na stát kupní

smlouvou z 11.9.1949 (v jejímž záhlaví je uvedeno, že byla uzavřena v rámci vyvlastňovacího řízení ve prospěch První brněnské a královopolské strojírný, Gottwaldovy závody, národní podnik) byly neprodleně začleněny do areálu tehdejšího národního podniku a byly součástí tohoto areálu až do 2.8.2000, tedy po celou dobu sloužily účelu, pro který byly fakticky vyvlastněny. Na takové případy „nevydatelného“ původního zemědělského majetku se jednoznačně vztahuje finanční náhrada podle § 14 zákona o půdě. Navíc podle § 14a zákona o půdě nelze věc vydat, byla-li po 1. září 1993 nabyta do vlastnictví jiné osoby než státu, a v tomto případě byly dotčené nemovitosti nabyty do vlastnictví společnosti DACHING, s.r.o., ke dni 2.8.2000. Protože se předmětným rozhodnutím určuje vlastnické právo, mající konstitutivní povahu (viz Nejvyšší soud sp. zn. 28 Cdo 1443/99), byl soud povinen posoudit jako předběžnou otázku, zda vydané správní rozhodnutí není nicotným správním aktem. Ústavní soud i Nejvyšší soud opakovaně judikovaly, že z ústavněprávního hlediska nelze akceptovat, aby jeden státní orgán (v tomto případě pozemkový úřad) při výkonu veřejné moci autoritativně konstatoval ve prospěch konkrétních osob určité právo, na jehož existenci tyto osoby spoléhají v důsledku dobré víry ve správnost aktu státu, a aby následně jiný státní orgán (soud) ve zcela jiném řízení týmž osobám totéž právo odňal jako důsledek toho, že současný vlastník (DACHING s.r.o.) nabytí nemovitosti v souladu s právem. Pokud tedy soud prvního stupně „posvětil“ předchozí nezákonné a svým obsahem nicotné rozhodnutí pozemkového úřadu, došlo k nahrazení původní restituční nespravedlnosti jinou nespravedlností vůči žalobci, resp. aktuálnímu vlastníku dotčených nemovitostí. Další zásadní skutečností je to, že dotčené pozemky byly k datu zahájení správního řízení součástí funkčního areálu společnosti KRÁLOVOPOLSKÁ, a.s., k datu vydání správního rozhodnutí pak součástí funkčního areálu společnosti DACHING s.r.o. Překážka bránící vydání dotčených pozemků tedy nepominula, ale byla nahrazena překážkou jinou. Navíc, řízení u správního orgánu č.j. 665/91 bylo zahájeno již v roce 1991, a v té době zákon o půdě neobsahoval ustanovení § 11 odst. 6, to bylo do zákona zařazeno až zákonem č. 183/1993 Sb. s účinností od 1.7.1993, je tedy vyloučené je v daném případě aplikovat.

Žalobce také poukázal na to, že se v jeho archívu nenachází žádné dokumenty svědčící o výzvě oprávněných osob k vydání původního pozemku PK p.č. XXXX v k.ú. XXXX, a na to, že ohledně svojí polohou totožných pozemků p.č. XXXX a XXXX, bylo pozemkovým úřadem 20.11.2011 rozhodnuto, že je není možno vydat, neboť jsou zastavěny oploceným výrobním areálem, přitom k datu 20.11.2011 přestaly být součástí areálu žalobce a staly se součástí jiného areálu společnosti MBNS-International, s.r.o., nebyl tedy shledán důvod pro jejich vydání podle § 11 odst. 6 zákona o půdě.

Závěrem odvolání žalobce s odkazem na uvedené skutečnosti navrhl, aby odvolací soud změnil rozhodnutí soudu prvního stupně ve věci samé tak, že zúčastněné osoby 1/ až 24/ nejsou vlastníky pozemku p.č. XXXX o výměře 160 m² a pozemku p.č. XXXX o výměře 928 m², vzniklého oddělením od pozemku p.č. XXXX, v k.ú. XXXX, a nahradil tak rozhodnutí Státního pozemkového úřadu – Krajského pozemkového úřadu pro Jihomoravský kraj ze dne 19.11.2013.

Zúčastněné osoby 2/, 4/, 5/, 6/, 7/, 10/, 11/, 12/, 13/, 15/, 16/, 17/, 19/, 21/, 23/ a 24/ v písemném vyjádření k odvolání žalobce uvedly, že podle jejich názoru se soud zabýval všemi tvrzeními žalobce, hodnotil všechny důkazy a na jejich základě učinil správná skutková zjištění. V meritu věci se jedná o právní posouzení stavu, který je všem účastníkům znám a je neměnný, k jediným změnám docházelo pouze a jen na straně žalobce a z jeho iniciativy. Dále uvedly, že

se neztotožňují se závěry soudu prvního stupně, že by rozhodnutím pozemkového úřadu v neprospěch žalobce bylo automaticky zasaženo do jeho práv, zejména když sporné pozemky již ani nejsou v jeho držení. Souhlasí však s tím, že bylo dostatečně prokázáno, že předmětné pozemky jsou vyčlenitelné z původního výrobního areálu žalobce. Z místního šetření vyplývá, že do funkčního celku byly zařazeny spíše z důvodu ucelení pozemků, než z jejich nezbytné potřeby pro výrobu nebo chod povinné osoby, což bylo zcela jasně deklarováno tím, že je správce konkurzní podstaty vyčlenil a prodal třetí osobě. V otázce převedení dotčených pozemků z vlastnictví žalobce v rámci zpeněžování majetkové podstaty žalobce se také ztotožňují s názorem soudu uvedeným v odůvodnění napadeného rozsudku. Pokud žalobce namítal diskontinuitu v postupu pozemkového úřadu, nemůže se jednat o totožné pozemky, a i kdyby se jednalo o pozemky v blízké vzdálenosti od sporných pozemků, nebude situace stejná, pozemkový úřad musí posuzovat a řešit možnost vydání u každého pozemku individuálně, proto se také provádí místní šetření. Rovněž námitka žalobce, že se v jeho archívu nenachází písemná výzva oprávněných osob k vydání předmětných pozemků, je podle nich nepatřičná, neboť jednak je vysoce pravděpodobné, že za situace, kdy žalobce za posledních 25 let prošel mnoha změnami, se nezachovala kompletní podkladová dokumentace, a dále z konstantní judikatury plyne, že není nutné výzvu vůči povinné osobě učinit, stačí uplatnění nároku u pozemkového úřadu. Závěrem vyjádření pak zúčastněné osoby poukázaly na rozhodnutí Nejvyššího soudu i Ústavního soudu, podle nichž se demokratický stát restitučními předpisy snaží alespoň částečně zmírnit následky minulých majetkových křivd, a že státní orgány jsou povinny postupovat podle příslušného restitučního zákona v souladu se zákonnými zájmy osob, jejichž újma, způsobená za totalitního režimu, má být alespoň částečně kompenzována. Tuto částečnou kompenzaci nelze spatřovat jen v tom, že by byl restituční nárok sice shledán důvodným, ale oprávněné osobě by byly převedeny jiné pozemky, popř. byla přiznána finanční náhrada. Vždy je nutno preferovat vydání původního pozemku, pokud o to restituční usilují a zákon to nevyklučuje, a pouze výjimečně, jsou-li beze všech pochybností splněny předpoklady stanovené v § 11 zákona o půdě, původní pozemky vydat nelze. Ustanovení § 11 odst. 1 písm. c/ zákona o půdě přitom nelze podle názoru Ústavního soudu interpretovat příliš extenzivně. Ze všech těchto důvodů zúčastněné osoby navrhly, aby byl rozsudek soudu prvního stupně potvrzen a jim byla přiznána náhrada nákladů odvolacího řízení.

Krajský soud v Brně, jako soud odvolací, po zjištění, že odvolání směřuje proti rozsudku, proti němuž je odvolání přípustné, a bylo podáno účastníkem řízení v zákonné odvolací lhůtě, nařídil k projednání odvolání jednání

Při jednání odvolacího soudu žalobce odkázal na písemně podané odvolání a uvedl, že pozemky, které byly předmětem kupní smlouvy ze září 1949, byly také v prosinci 1949 zařazeny do vyvlastňovacího výměru pro účely v červenci 1949 založených Gottwaldových závodů, a že otázkou, na základě čeho přešlo vlastnictví k těmto pozemkům na stát, a jaký je tedy restituční titul, se pozemkový úřad nezabýval. Ze tří dokumentů, které oprávněné osoby předložily jako výzvu k vydání pozemků, se žádný netýká pozemku PK p.č. XXXX k.ú. XXXX. Pokud v rámci konkurzního řízení docházelo k prodeji pozemků, bylo to proto, aby mohla být uspokojena práva věřitelů. Skutečnost, že předmětné pozemky byly původně součástí funkčního areálu žalobce, byla prokázána. Odkaz soudu na ustanovení § 11 odst. 6 zákona o půdě považuje za nepřipadný, když začalo platit až po uplatnění restitučního nároku, navíc

překážka vydání neodpadla bez dalšího, ale byla nahrazena překážkou jinou, když se na nich nachází čerpací benzínová stanice.

Zúčastněné osoby v reakci na žalobcem u jednání uvedené pochybnosti, jakým způsobem přešly předmětné pozemky na stát, namítly, že nic takového se v řízení dosud neobjevilo, proto nelze k tomuto novému tvrzení v odvolacím řízení přihlížet. K otázce funkčního areálu bylo provedeno místní šetření, a pokud byla z původně oploceného areálu sporná část oddělena, svědčí to o tom, že nebyla jeho nezbytnou součástí. S tvrzením žalobce, že jeden funkční celek byl nahrazen funkčním celkem jiným, se vypořádal již soud prvního stupně. Pokud se týká výzvy k vydání původního PK pozemku, z něhož se předmětné pozemky vyčlenily, skutečnost, že žalobce výzvu nemá, neznamená, že nebyla učiněna, navíc Ústavní soud ve svém nálezu vyslovil, že výzva povinné osobě k vydání nemovitostí nutná není.

O projednávané věci (tj. o restitučním nároku podle zákona o půdě) bylo již pravomocně rozhodnuto správním orgánem, řízení u soudu o znovuprojednání věci je tak vedeno podle části páté zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o.s.ř.“). Ve smyslu ustanovení § 246 odst. 2 o.s.ř. se věc znovuprojednává v rozsahu uvedeném v žalobě.

Z žaloby podané u Městského soudu v Brně 21.1.2014 vyplývá, že se žalobce domáhá nahrazení rozhodnutí pozemkového úřadu tak, že oprávněné osoby nejsou vlastníky pozemků p.č. XXXX a XXXX v k.ú. XXXX, neboť je dána překážka jejich vydání tím, že do roku 2000 byly součástí výrobního areálu žalobce, poté správcem konkurzní podstaty převedeny na společnost DACHING a v roce 2002 na nich byla vybudována benzínová čerpací stanice. Tím žalobce vymezil rozsah znovuprojednání věci – posouzení vydatelnosti označených částí (nyní p.č. XXXX a XXXX) původního pozemku PK XXXX k.ú. XXXX, s tvrzením, že se rozhodnutím pozemkového úřadu, který rozhodl, že označené oprávněné osoby jsou vlastníky pozemků p.č. XXXX a XXXX, cítí dotčen na svých právech, resp., že rozhodnutím byla vadně určena jeho práva jako povinné osoby.

Podle § 250a o.s.ř. jsou účastníky řízení o žalobě žalobce a ti, kdo byli účastníky v řízení před správním orgánem, což v případě řízení o žalobě ohledně restitučního nároku podle zákona o půdě znamená osoby oprávněné a osoby povinné podle § 4 a 5 zákona o půdě.

Soud prvního stupně v projednávané věci správně, v souladu s ustálenou soudní judikaturou, posoudil, kdo je povinnou osobou k vydání nárokovaných pozemků, s tím, že došlo-li v průběhu restitučního řízení k uzavření smluv o převodu vlastnictví k těmto pozemkům, nemá to žádný vliv na okruh účastníků řízení správního ani soudního. Lze jen zdůraznit, že **účelem zákona o půdě je rozhodnout o vztahu mezi osobou v restituci oprávněnou a osobou povinnou, přičemž rozhodující je stav v době nabytí účinnosti zákona.** Platí však také to, že vůči tomu, kdo nebyl účastníkem správního řízení ani řízení o žalobě na znovuprojednání věci soudem, kterou se určuje vlastnictví oprávněné osoby (přitom nejde o klasickou žalobu na určení podle § 80 o.s.ř., ale speciální žalobu na vydání věci podle zákona o půdě, byť soudní judikatura dovodila, že i v tomto případě lze výrok rozhodnutí formulovat jako určení vlastnictví, popř. určení, že oprávněná osoba není vlastníkem), není rozhodnutí závazné a může uplatňovat svá práva k věci v jiném řízení.

Vycházejí ze zjištění učiněných na základě dokazování provedeného soudem i v předcházejícím řízení správním orgánem (uvedených v odůvodnění odvoláním napadeného rozsudku, jež odpovídá obsahu spisu), lze mít za prokázané, že v době nabytí účinnosti zákona o půdě patřily pozemky p.č. XXXX a XXXX (jako součást pozemku p.č. XXXX pocházejícího z původního pozemku PK XXXX role) k.ú. XXXX do výrobního areálu právního předchůdce žalobce, a že v rámci zpeněžování majetkové podstaty žalobce byl pozemek p.č. XXXX předmětem kupní smlouvy uzavřené 18.7.2000 správcem konkursní podstaty úpadce a společností DACHING, s.r.o., která je nyní vedena v katastru nemovitostí jako vlastník pozemku, a že se na nich nyní nachází stavba čerpací benzínové stanice.

Restituční nárok zúčastněných osob podle § 6 zákona o půdě žalobce v žalobě nezpochybnil, proto se nelze při znovuprojednání věci soudem (navíc ve fázi odvolacího řízení) zabývat tím, zda oprávněným osobám nesvědčí jiný restituční titul, než byl shledán ve správním řízení, popř. že restituční titul podle zákona o půdě nemají, resp. že tento zákon nelze aplikovat, když dlouhodobě nejsou předmětné pozemky zemědělským půdním fondem. Ostatně z toho, co žalobce v průběhu řízení uváděl, nevyplývá, že by nárok zúčastněných osob na restituci popíral, tvrdil pouze, že pro existující překážku (funkční areál žalobce a nynější zastavěnost pozemků) mají nárok jen na finanční náhradu.

Pokud žalobce tvrdil, že se v jeho archivu nenachází písemná výzva k vydání předmětných pozemků, resp. kopie výzvy jimi předložené není autentická, odvolací soud s odkazem na ustálenou judikaturu opakuje to, co již vyslovil soud prvního stupně, tedy, že rozhodující je uplatnění restitučního nároku oprávněnou osobou u pozemkového úřadu podle § 9 odst. 1 zákona o půdě ve lhůtě stanovené v § 13 zákona o půdě (viz např. rozhodnutí Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 630/06, sp. zn. IV. ÚS 310/98).

Byl-li ve správním řízení shledán restituční titul, je v zásadě dán nárok oprávněných osob na vydání původního pozemku (jeho části), který přešel na stát. Zákon o půdě však stanoví výjimky, pro které původní pozemek, popř. jeho část, oprávněným osobám vydat nelze, s tím, že oprávněné osoby mají v tomto případě právo na pozemky náhradní nebo na finanční náhradu.

Podle § 11 odst. 1 zákona o půdě pozemky nelze vydat v případě, že

- a/ k pozemku bylo zřízeno právo osobního užívání, s výjimkou případů, kdy bylo toto právo zřízeno za okolností uvedených v § 8,
- b/ na pozemku byl po přechodu nebo převodu do vlastnictví státu nebo jiné právnické osoby zřízen hřbitov,
- c/ pozemek byl po přechodu nebo převodu do vlastnictví státu nebo jiné právnické osoby zastavěn; pozemek lze vydat, nebrání-li stavba zemědělskému nebo lesnímu využití pozemku, nebo jedná-li se o stavbu movitou, nebo dočasnou, nebo jednoduchou, nebo drobnou a nebo stavbu umístěnou pod povrchem země. Za zastavěnou část pozemku se považuje část, na níž stojí stavba, která byla zahájena před 24. červnem 1991, a část pozemku s takovou stavbou bezprostředně související a nezbytně nutná k provozu stavby. Zahájením stavby se rozumí datum skutečného zahájení stavby, zapsané do stavebního deníku a oznámené stavebnímu úřadu, pokud byla stavba zahájena do dvou let od vydání stavebního povolení,
- d/ na pozemku byla na základě územního rozhodnutí, s výjimkou osad dočasně umístěných, zřízena zahrádková nebo chatová osada nebo se na něm nachází zahrádková nebo chatová osada, které byla zřízena před 1. říjnem 1976,

e/ na pozemku, který byl vyňat ze zemědělského půdního fondu, bylo na základě územního rozhodnutí zřízeno tělovýchovné nebo sportovní zařízení nebo se na pozemku nachází tělovýchovné nebo sportovní zařízení, které bylo zřízeno před 1. říjnem 1976,
f/ nelze-li provést identifikaci parcel z důvodu nedokončeného přidělového řízení podle dekretu č. 12/1945 Sb., dekretu č. 28/1945 Sb., zákona č. 142/1947 Sb. a zákna č. 46/1948 Sb.

Předmětné pozemky p.č. XXXX a XXXX v k.ú. XXXX jsou sice zastavěny stavbou benzinové stanice, resp. slouží k provozu této stanice, nejde však o stavbu, která byla zahájena před 24.6.1991, nýbrž až po roce 2000, kdy došlo k uzavření kupní smlouvy správcem konkurzní podstaty a společností DACHING, s.r.o. Datum zahájení této stavby neumožňuje aplikovat ustanovení § 11 odst. 1 písm. c/ zákona o půdě o zastavěném pozemku, jako důvodu pro jeho nevydání oprávněným osobám. Že by existovala jiná překážka vydání, odpovídající některému z dalších v ustanovení § 11 odst. 1 zákona o půdě vyjmenovaných případů, tvrzeno ani zjištěno nebylo.

Pokud žalobce namítal, že před prodejem společnosti DACHING s.r.o. byl pozemek p.č. XXXX (z něhož byly nyní projednávány pozemky vytvořeny geometrickým plánem z 13.11.2012) součástí oploceného funkčního areálu, pak lze uvést, že samotné oplocení neznamená, že všechny pozemky nacházející se uvnitř oplocení bezprostředně souvisí a jsou nezbytně nutné k provozu staveb, v nichž povinná osoba provozuje svou činnost. I kdyby v době vzniku restitučního nároku pozemek p.č. XXXX součástí areálu ve smyslu ustanovení § 11 odst. 1 písm. c/ věta druhá zákona o půdě skutečně byl, nelze přehlédnout jeho faktické vyčlenění z areálu na základě prodeje třetí osobě a jeho využití pro jiné účely po roce 2000. Oddělením pozemku p.č. XXXX nepochybně došlo k zániku případné dřívější funkční souvislosti se stavbami v areálu žalobce, a je na místě aplikace ustanovení § 11 odst. 6 (nyní označeného jako odst. 4) zákona o půdě, podle něhož, pomine-li překážka, pro kterou nelze nemovitost vydat, ke dni rozhodnutí pozemkového úřadu, rozhodne pozemkový úřad o vydání nemovitosti oprávněné osobě podle § 9 odst. 4. Odvolací soud nesdílí názor žalobce, že toto ustanovení v daném případě aplikovat nelze, když bylo do zákona o půdě zařazeno až poté, co zúčastněné osoby svůj restituční nárok uplatnily. Zákon č. 183/1993 Sb., kterým bylo s účinností od 1.7.1993 doplněno ustanovení § 11 zákona o půdě i o odstavec 6, neobsahuje žádné ustanovení omezující aplikaci do zákona doplněných ustanovení jen na nároky uplatněné po 1.7.1993, a je to zcela logické, neboť v té době již uplynula lhůta pro uplatnění restitučního nároku stanovená v § 13 odst. 1 zákona o půdě (31.12.1992), takže by se nové ustanovení v době přijetí zákona nemohlo týkat žádného restitučního nároku; ustanovení § 13 odst. 1 stanovící lhůtu k uplatnění nároku do 31.12.1992 bylo zrušeno teprve nálezem Ústavního soudu ze dne 13.12.1995 (uveřejněném ve Sbírce zákonů České republiky, ročník 1996 pod č. 29), tj. po účinnosti zákona č. 183/1993 Sb., současně se zrušením podmínky trvalého pobytu na území České a Slovenské Federativní Republiky pro oprávněné osoby, čímž bylo těmto osobám umožněno uplatnit restituční nároky tak, jak bylo následně upraveno zákonem ze dne 8.2.1996 č. 30/1996 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon o půdě, včetně nových lhůt.

Zákonem č. 30/1996 Sb. byl zákon o půdě doplněn také o ustanovení § 14a (na který poukázal žalobce v odvolání), podle něhož věc nelze vydat, byla-li po 1. září 1993 nabyta do vlastnictví jiné osoby než státu nebo byl-li schválen ohledně této věci privatizační projekt nebo vydáno rozhodnutí o její privatizaci. Z druhé věty tohoto ustanovení, podle níž oprávněná osoba podle § 13 odst. 5 má nárok na náhradu, která se poskytne podle § 18a odst. 2, je evidentní, že

se celé ustanovení § 14a vztahuje pouze na nároky nově založené tímto zákonem. O takový případ v dané věci nejde.

Neobstojí ani námitka žalobce, že nyní jsou předmětné pozemky součástí jiného areálu (areálu čerpací stanice), neboť, jak je již výše uvedeno, rozhodující je stav v době účinnosti zákona o půdě, tedy existence areálu ve smyslu ustanovení § 11 odst. 1 písm. c/ zákona o půdě k datu 24.6.1991, ovšem s tím, že případná změna (odpadnutí překážky vydání) je ve prospěch oprávněné osoby, bez ohledu na práva osob třetích.

Vzhledem k tomu, že žádná z odvolacích námitek žalobce nebyla shledána jako důvodná, odvolací soud odvoláním napadený rozsudek soudu prvního stupně jako věcně správný podle § 219 ve spojení s § 245 o.s.ř. potvrdil, přičemž potvrzující výrok byl formulován tak, aby byla napravena zřejmá chyba v psaní při označení správného rozhodnutí ve výroku rozsudku soudu prvního stupně (rozhodnutí Státního pozemkového úřadu-Krajského pozemkového úřadu pro Jihomoravský kraj ze dne 19.11.2013, č.j. SPU 486041/2013, 665/91/114-RBD, místo správného č.j. SPU 486041/2013, 665/91/14-RBD).

Při rozhodování o nákladech odvolacího řízení odvolací soud použil ustanovení § 150 o.s.ř., podle něhož, jsou-li tu důvody hodné zvláštního zřetele, nemusí soud výjimečně náhradu nákladů řízení zcela nebo zčásti přiznat. V daném případě důvody hodné zvláštního zřetele, pro které bylo ve věci úspěšným zúčastněným osobám odepřeno právo na náhradu nákladů odvolacího řízení, spočívají v tom, že překážka vydání pozemků odpadla v průběhu dlouhotrvajícího restitučního řízení, jehož délku nelze přičítat jen k tíži nakonec neúspěšného žalobce.

P o u ě n í : Za splnění předpokladů uvedených v § 237 o.s.ř. může účastník řízení podat proti tomuto rozsudku dovolání k Nejvyššímu soudu, a to do dvou měsíců od jeho doručení u Městského soudu v Brně. Přípustnost dovolání je oprávněn zkoumat jen dovolací soud.

Brno 27. dubna 2017

JUDr. Vítězslava Pekárková, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Jarmila Vilkusová